

ספר הזוהר

מתתנא האלוקי

רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

ספר זוהר תורה

הוא לקוט גדול ונפלא מכל ספרי הזוהר,
כל המאמרים השייכים לכל פרשה ופרשה עם לשון הקודש,
בקה יוכל כל אחד ללמוד הפרשה ולהבין הפסוקים עם מדרשי הזוהר,
בפרט בשבת קודש שהוא זמן המיוחד ללמוד הזוהר הקדוש,
ובזמן קצר כ-7 דקות ביום ילמד הפרשה עם מתיקות הזוהר,
"ספר הזוהר אפילו בקריאה לבד יש בו כוח לעשות נסים" (הנהגות הרמ"ז דף קעה:)

פרשת אחרי

"דף היומי"

מסדר ומחולק כפי ימות השבוע

בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי

מופץ ללא מטרות רוח פלל - לקירוב הגאולה ברחמי

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי, עיה"ק בית שמש תובב"א
חודש ניסן שנת תשע"ג לפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

מפעל
הזוהר
העולמי

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

תוכן הענינים

יח	כחן איש החסד ממתק הדין	ה	למה כתוב שני דיבורים?
יח	השר הנשאר לרגל אינו מוצא לקטרג	ה	דיבור אחד מהמלכות ודיבור אחד מז"א
יט	כל הקרבנות ממתקים הדין	ה	נדב ואביהו נחשבו כמתים לפי שלא היה להם בנים
יט	הגורלות עלו מעצמם	ה	הקטרת ניתנה דוקא לאהרן בשביל שהיה מרבה שלום בעולם
כ	השעיר הופך המקטרג שיסגיר	ו	נדב ואביהו דחקו השעה בחיי אביהם לפיכך טעו בה
כ	העונות נהפכים על ראש הגוים	ו	היו צריכים לשתף את אהרן בתיקונים שהיו רוצים לעשות
כא	מפלת המקטרג ביום כיפור כמפלת המן	ו	על ידי זה גרמו אחיזת החיצונים שנקראים אש זרה
כא	השכינה מבקשת על בניה ואפילו בגלות	ו	מיתת בני אהרן מכפרת על ישראל
כא	הקטרוג בישראל כקטרוג על ה'	ו	המצטער על מיתת צדיקים מוחלין לו כל עוונותיו
כא	סכות - זמן שמחת ה' בישראל	ז	ביום הכיפורים עוסקין במיתת בני אהרן וזה במקום הקרבנות
כא	כניסת הכהן-בכונה גדולה	ז	נשמתם לא נאבדו
כב	הכרובים היו מחרישין בעת עבודת הכהן	ז	למה אנשים אינם מתעוררים משנתם לחשוב שגיגע יום הדין?
כב	אחר העבודה היו הכרובים מומרין משמחה	ח	אין מטה אזנו לשמוע הכרוז
כג	כהן הגדול מכפר	ח	עתידה תורה להשתכח מדורות אחרונים
כג	ההזאות כנגד הספירות	ח	כדורו של רבי שמעון לא יהיה עד שמשויה יבוא
כג	נהפך מאדום ללבן-סימן לקבלת התפילות	ח	נהנה נקרא יובל וכן חיים שמו
כד	גם זמרת הכרובים סימן לקבלת התפילה	ח	נהנה משקה את הנטיעות והעצים
כד	הרשעים מעוררים הדינים חס ושלום	ח	השפע יורד לנצח והוד ומשם ליסוד הנקרא צדיק
כד	הכהן מעורר החסד והזיוג ומכפר	ט	השפע יורד למלכות הנקראת חכמה תתאה
כד	בטבילה קשר דרגא לדרגא	ט	השפע זורם תדיר לנצח והוד ושם מתעכב עד שנכנס ליסוד
כה	חמשה עיניים בחינת חמישים שערי בינה	ט	עיני כולם נשאיות אל היסוד שישפיע שפע למלכות ומשם להם
כה	ששה עיניים בחינת שש קצוות	ט	בעת הייחוד כל העולמות שרויים בשמחה
כה	עבודת הכהן למטה מעוררת הקדושה למעלה	ט	על ידי מידת הכהנים שהוא חסד יורד למלכות שפע
כו	כל עבודת המלאכים תלויה בעבודת ישראל	ט	כשחוזרים בתשובה יכולים לעורר על ידי מידת החסד את השפע
כו	ה' בחסדו אינו גובה כל עיכוב עבודת המלאכים	ט	כמקודם
כו	סמיכה בהסכמת ה'; סמיכה גם למעלה	יא	אהרן לא יטעה להביא אל הקודש המלכות דקליפה
כו	כל החטאים ישארו על השעיר	יא	רק המלכות דקדושה יביא אל הקודש
כו	הקרבת הוא לה' ומקרבן הזה נתנו לסטרא אחרא חלק	יא	האם נאבדו בני אהרן כמו עדת קרח?
כז	איש המוכן לאותו ענין	יא	עדת קרח נאבדו נפשותם ולא בני אהרן
כז	איש מזומן לברכה	יא	למה לא כתוב מתי כן יכול להכנס?
כז	איש מזומן לקללה	יב	אין הכונה שלא יבוא בכל זמן אלא שלא יביא את המלכות דקליפה
כז	בטבע גופו היה ראוי השליח לעזאזל	יב	נחת רוח הגדול ביותר לה' הוא הקטורת
כז	יש מסוגל רק לטוב ויש רק לרע	יב	בקטורת נענשו יותר מהכל כשהקטירו בבמות
כז	בדחייתו נעשה אברים אברים	יב	יש עת רצון ויש עת דין
כח	ה' משליך עוונות ישראל למצלות ים	יב	תלוי לפי חדשים בשנה
כח	רצון ישראל לה'	יב	תלוי לפי ימים בחודש
כח	כאילו התענה תשיעו ועשירי	יב	תלוי לפי ימים בשבוע
כח	הארות אריך אנפין המתגלות ביום כיפור יכפר	יג	תלוי גם בימים עצמם
כח	המתקת הדינים	יג	מנלן? מאלו הפסוקים
כח	יכפר כולל גם את עולם הבינה	יג	כשהשכינה נגלית הכרובים מקישים בכנפיהם ואומרים שירה
כט	קודם יטהר "היום" שהיא המלכות והיא תכפר עליכם	יג	שירה זו אמרו
כט	לטהר המלכות בשביל ישראל	יג	הכהן כששמע קולם היה מניח הקטורת
כט	אמרו עילאה מטרת	יד	מישרים היכונה על שני הכרובים
כט	ישראל יקבלו את הטהרה מהבינה שהוא לפני ה'	יד	לכל דבר צריך להיות זכר ונקבה
כט	ביום התשיעי מכינים כסא רחמים לכן ישראל שמחים	יד	הקדוש ברוך הוא מכניס הצדיקים בשלו בשביל שרוצה בכבודם
ל	הכהן הגדול בעצמו אמר תטהרו	יד	כל מעשה הכרובים היו בנס לשמח השכינה
ל	זאת היא המלכות אשר נקראת חוקת עולם	יד	שני שרי דין ממונים לרגל בארץ
ל	ה' רוצה לטהר את ישראל	יד	ביום כיפור אנו שולטים על הדין
ל	שעיר לעזאזל כדי שיתחלק המקטרג	טו	שעירי החטאת מכפרים לכל ישראל
ל	נהפך למליץ (ככלב)	טו	השעירים מיתקו כל הדינים
ל	כל מה שברא ה' בעולמו הוא לצורך	טו	ביום כיפור השערים פתוחים
לא	שעיר לה' מצד הקדושה	טז	עבודת הכהן מעוררת חסד
לא	לעזאזל לשבר רוגזו של הסי"מ	יז	השעיר רומז לכת הטומאה
לא	בגין השעיר נהפך הסי"מ לסיניגור	יז	השעיר כחלק קטן מסעודה שלא יקטרג
לא	ביד בעל מום מפני שהם בעלי מומים	יח	מעולם הבינה בא הארת פנים וכל ברכות

מ	חוקים וגזרות המלך	לא	על ידי השעיר הס"מ מקבל עליו את עוונותם וה' מסלק את עוונותם
מ	הנימול ואינו מקיים מצוות אסור ללמדו תורה	לא	המקטרג עולה לשבח את ישראל
מ	המלכות מעלה ריח לפי הצדיקים או הרשעים	לב	אין לשטן התעוררות לקטרג למעלה רק על ידי עוונות
מא	הרשעים מפרידים את המלך מן המלכה בעוונותיהם	לב	בשעת חטא נאספים השטן ועזריו לקחת החטא
מא	מזור המלך בהמלכה תלוי בבנה	לב	על ידי השעיר יכולים להינצל מכל זה
מא	בן חכם ישמח אב	לב	אין שום פירוד בין האור אין סוף ל' הספירות
מא	לא תגלה ערותה על ידי העונות	לב	י ספירות דקליפה נאחזים בפסולת של המלכות
מב	בתורה יש נגלה ונסתר	לב	עשרה מיני כשפים ירדו לעולם ט' נטלו מצרים
מב	המלכות נשארה אשת המלך גם בגלות	לב	מעשה ארץ מצרים
מב	ה' פקד פעם אחת כשהיא עם המלך	לב	התורה מזהירה את ישראל שראו כל אותם דברים במצרים
מב	ופעם שני כשהיא בגלות	לב	המינים הרעים היו דומים לשעירים
מב	מפני עוון גילוי עריות יגלו גם הצדיקים שהם נקראים אחי אביך	לב	נפש האדם נשארת בעולם הזה
מב	ירושלים נקראת אחות אמך	לב	הרוח שורה בגן עדן התחתון
מג	תלמיד חכם עונתו בשבת ולא בחול דאסור לו	לב	מנוחת הנפש והרוח תלוי בנשמה
מג	שאר העם האזהרה כפשוטו	לב	כאשר הנשמות מתפללות לה' מרחם על העולם
מה	לאה ורחל שני עולמות המתחברות יחד	לד	אם הנשמה אינה נכנסת למקומה יש צער גדול לרוחו ונפשו
מה	רחל היא מדרגה תחתונה מלאה	לד	הגוף הוא בית לנפש
מה	על ידי החיבור שחיבר אותם יעקב יצאו שנים עשר שבטי י"ה	לד	הרוח רוכב על הנפש
מה	לאנשים אחרים אסור לקחת שני אחיות	לד	הרוח תלוי בנשמה
מה	קנאת רחל בלאה היתה קנאת סופרים	לד	הנשמה העליונה שהיא בינה מקבלת השפעתה מאריך אנפין
מה	שלא לגרום פירוד בין רחל ללאה	לד	נפש רוח ונשמה כל אחד על מקומו יבוא
מו	חומר חטא הבעול נידה	לה	ענין קבר למעלה לגוף זה שהגוף נקבר בתוך הקליפות
מו	לגלח השערות ולחתוך הציפורנים	לה	הרוח עולה וחוזרת והנפש מקבלת ממנו השפעה והעצמות מודים לה'
מו	המבער הציפורנים מרבה חסד	לה	אם היה רשות לעיני לראות היה רואה איך העצמות מודים לה'
מו	הבעול נידה גורם בחטאו ווי על העולם	לה	בראש השנה הנפש מבקשת על החיים
מו	הבעול אשת איש צריך תשובה מיתה ועונש בגיהנם	לה	לפעמים מודיעה הנפש לחיים מה נפסק בדינם
מז	מטריח לה' לעשות צורת ממזר כל שכן	לה	בליל אחרון של חג מסיימים את צל האנשים ההולכים למות
מז	רושם פניו של אדם מעיד עליו	לה	נפש צדיק רואה הצל החודרת, מספרת המתים האחרים, פלוני יבוא לכהן
מז	רפואת הנפש תשובה	לו	מלאך מט"ט לוקח הצל ומחזירו למקומו
מז	רוחץ פניו בדמעותיו	לו	מכנים מקום לנפש רוח ונשמה
מז	צדיקים יכולים להעביר רושם עבירה	לו	העונש הגדול מהכל זה שהנפש אין לה מנוחה
מח	שמא קא גרים	לו	כמה מדרגות של רת, הנפש עם הגוף או רק הנפש
מח	אשרי מי שעמלו בתורה	לו	הנפש מתדבקת עם הרוח
מח	החוטא נרשם בפניו וכולם מקלליו אותו	לו	הנפש מקושרת ברוח והרוח בנשמה והנשמה באין סוף
מח	בניו עזי פנים	לו	זה הוא מנוחת הכל
מח	צדיק הולמד תורה חוט של חסד משוך עליו	לו	המלכות בקבלה השפעה מז"א משפיעה לכל המרכבות למטה
מט	ט"ו עריות	לו	הנפש לוקחת הארה שמקבלת מהנשמה והרוח ומאירה לעצמות הגוף
מט	ערות אמך לא תגלה שהשכינה בגלות	לט	מצרים וכנען עבדו עבודה זרה
מט	שלא תגרמו פירוד בין ה' (בינה) לה' (מלכות)	לט	מצרים וכנען עשו כשפים
מט	טעם הפירוד שלא ינקו הערב רב מז"א	לט	ישראל הנימולים ניכרים שהם של ה' ומבני היכלו
מט	על המפרידים עליהם נאמרו הפסוקים של לא תגלה	לט	אסור ללמוד עם מי שלא נימול
מט	כשהערב רב ימחו מן העולם אז יהיה יחוד כבימי קדם	לט	קל וחומר מקרבן פסח
נ	אין עתה יחוד אחד	מ	הלומד עימו כאלו החריב העולם
נ	אימא עילאה נטלה מז"א הכתרים	מ	התורה רק לפני בני ישראל
נ	ביום ההוא ה' אחד	מ	לא לימדו את אונקלוס עד שנימול
נ	המלכות תינקם נקמתה מעשיו ואחר תיכנס להתיחד עם המלך		

פרשת אחרי מות

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף נ"ו ע"א

למה כתוב שני דיבורים?

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן וּגו'", "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וּגו'", אמר רבי יהודה, כיון שכתוב: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה", למה פעם אחר, "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִידָךְ", שהרי בדבור הראשון די.

דיבור אחד מהמלכות ודיבור אחד מז"א

אלא כך למדנו, כתוב: "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו" (ויקרא א, א), וכתוב: "וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֵל ה'" (שמות כד, א), והרי נתבאר הענין, שבתחלה מדרגה אחת, ואחר כך מדרגה אחרת, אף כאן, "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה" מדרגה אחת, ואחר כך "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִידָךְ" מדרגה אחרת^[א], והכל במשקל אחד עולה, ומן שורש אחד הכל נתחבר.

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף נ"ז עמוד א'

נדב ואביהו נחשבו כמתים לפי שלא היה להם בנים

רבי יצחק אמר כתוב: "אַחֲרֵי מוֹת", וכתוב: "וַיִּמָּתוּ", כיון שאמר: "אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן" האם לא נדע שהם מתו, אלא כך למדנו, שתי מיתות מתו, אחת לפני ה', ואחת שלא היו להם בנים, שכל מי שאינו זוכה לבנים, חשוב כמת, לפיכך כתוב: "אַחֲרֵי מוֹת", "וַיִּמָּתוּ".

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף ס' עמוד א'

רבי אלעזר אמר: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן וּגו'", מקרא זה יש לעיין בו, כי נראה שהוא מיותר, שהרי כתוב אחריו: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִידָךְ", הרי כאן התחלת הפרשה, וזה המקרא שמקודם למה נכתב, שכתוב: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה", מה זה שאמר לו?

הקטרת ניתנה דוקא לאהרן בשביל שהיה מרבה שלום בעולם

אלא בשעה שנתן הקדוש ברוך הוא העבודה של קטרת הסמים לאהרן, רצה שלא ישתמש בזה איש אחר בחיי אהרן, מה הטעם, לפי שאהרן הרבה שלום בעולם, אמר לו הקדוש

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף ס"א עמוד א'

א. דבור היינו מן מדרגת המלכות ואמירה מן תפארת.

ברוך הוא, אתה מבקש להרבות שלום בעולם, על ידך ירבה שלום למעלה, הרי קטרת הסמים יהיה מסור בידך מכאן ולהלאה, ובחייך אל ישתמש בו אדם אחר, נדב ואביהו הקדימו בחיי אביהם להקריב מה שלא נמסר להם, ודבר זה גרם להם שטעו בו.

נדב ואביהו דחקו השעה בחיי אביהם לפיכך טעו בה

ולמדנו, שמשעה היה מהרהר מי גרם להם טעות זה, והיה מיצר, מה כתוב: **"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֱהֲרֹן"**, ומה אמר לו, **"בְּקִרְבָּתְם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ"**, בהקריבם לא כתוב, אלא בקרבנתם, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, זה גרם להם, שדחקו השעה בחיי אביהם, וטעו בזה, וזהו שכתוב: **"אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם"** (ויקרא י, א), אותם לא צוה, אבל לאהרן צוה.

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף נ"ו עמוד א'

היו צריכים לשתף את אהרן בתיקונים שהיו רוצים לעשות

רבי יוסי אמר: **"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֱהֲרֹן"**, אחרי מות נדב ואביהו צריך לומר, מפני מה אמר סתם **"שְׁנֵי בְנֵי אֱהֲרֹן"**, והרי ידוע שבניו היו, אלא כך למדנו, שעד עתה לא עמדו ברשותם, אלא ברשות אביהם, ולפיכך **"בְּקִרְבָּתְם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ"**, שהם דחקו את השעה בחיי אביהם, והכל היה בעבור חטא ההוא שעשו, שכתוב: **"בְּהִקְרַבְם אֶשׁ זָרָה"** (במדבר ג, ד).

על ידי זה גרמו אחיזת החיצונים שנקראים אש זרה

שלמדנו מה שבמקום אחד כתוב בהקריבם **"לִפְנֵי ה' אֶשׁ זָרָה"**, ובמקום אחד כתוב: **"בְּקִרְבָּתְם לִפְנֵי ה'"**, זה וזה היה, ולפיכך כתוב כאן בני אהרן, וכתוב בקרבנתם^[2].

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף נ"ז עמוד ב'

מיתת בני אהרן מכפרת על ישראל

למדנו, שאמר רבי יוסי, תקנו החכמים לקרות ביום הכפורים פרשה זו, כדי לכפר על ישראל בגלות, ובעבור זה נסדר לומר סדר עבודת יום הזה ביום הכפורים, לפי שמיתתם של בני אהרן מכפר על ישראל.

המצטער על מיתת צדיקים מוחלין לו כל עוונותיו

מכאן למדנו, כל אדם שרבונו שולח עליו יסורין, כפרה על חטאיו הם, וכל מי שמצטער על יסורי הצדיקים, מעבירים את חטאיו מן העולם, ועל כן ביום זה קורין אחרי מות

^[2] בני אהרן רמז על החטא שדחקו את השעה בחיי אביהם. ובקרבנתם רמז על החטא של אש זרה.

שני בני אהרן, שישמע העם, ויצטערו על מיתת הצדיקים, ויכופר להם חטאותם, וכל המצטער על מיתת הצדיקים, או מוריד דמעות עליהם, מכריז הקדוש ברוך הוא עליו, ואומר: **"וְיָסַר עֹנֶנְךָ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר"** (ישעיהו ו, ז), ולא עוד אלא שלא ימותו בניו בימיו, ועליו כתוב: **"יִרְאֶה זֶרַע יֵאָרֶיךָ יָמִים וְגו'"** (שם נג, י).

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף נ"ו עמוד ב'

ביום הכיפורים עוסקין במיתת בני אהרן וזה במקום הקרבנות

עוד אמרו, בכל זמן שהצדיקים מסתלקים מן העולם, נסתלק הדין מן העולם, ומיתת הצדיקים מכפרת על חטאי הדור, ועל כן הפרשה של מיתת בני אהרן נקראת ביום הכפורים, להיות כפרה על חטאות ישראל.

אמר הקדוש ברוך הוא, התעסקו במיתת הצדיקים האלה, ויחשב לכם כאילו אתם מקריבים קרבנות ביום הזה לכפר עליכם.

שלמדנו, כל זמן שישראל יהיו בגלות, ולא יקרבו קרבנות ביום הזה, ואותן השני שעירים לא יוכלו להיקרב, יהיה להם לזכרון שני בני אהרן, ויכפר עליהם.

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף ס"א עמוד ב'

נשמתם לא נאבדו

אמר רבי חייא, בוא וראה, בני אהרן לא נמצא בישראל כמוהם, מלבד משה ואהרן, והם נקראו **"אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל"** (שמות כד, יא), ולפי שטעו לפני המלך הקדוש, מתו, וכי הקדוש ברוך הוא רצה להמיתם, והרי למדנו בסוד המשנה, שהקדוש ברוך הוא עושה חסד בכל, ואפילו עם רשעי עולם שאינו רוצה להאבידם, ואותן צדיקי אמת התעלה על דעתך שהם נאבדו מן העולם, זכות שלהם היכן היא, זכות אביהם היכן היא, וכמו כן זכותו של משה, ואיך נחשוב שהם נאבדו.

אלא כך למדנו מן המנורה הקדושה^[1], שחס הקדוש ברוך הוא על כבודם, ונשרפו הגופות שלהם מבפנים, ונשמותיהם לא נאבדו, וזה נתבאר.

זוהר חלק ג' פרשת אחרי מות דף נ"ז עמוד ב' - נח עמוד א'

למה אנשים אינם מתעוררים משנתם לחשוב שיגיע יום הדין?

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן אָחִיךָ וְאֵל יִבְאָ בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגו'". רבי שמעון פתח ואמר: **"כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מֵלֵא וְגו'"** (קהלת א, ז), אמר רבי

^[1] זיו הזוהר

שמעון, מתפלא אני על בני העולם, שהרי אין להם עינים לראות, ולב להבין, ואין יודעים, ואין נותנים לבם להסתכל ברצון רבונם, איך הם ישנים ואין מתעוררים משנתם, טרם שיבוא יום ההוא שיכסה עליהם חשך וערפל, ויתבע רבון הפקדון ההוא דין וחשבון מהם.

אין מטה אזנו לשמוע הכרוז

והכרוז בכל יום קורא להם, ונשמעתם מעידה בהם בכל יום ולילה, התורה מרימה קולה לכל צד, מכרזת ואומרת: **"עַד מְתֵי פְתָיִם תֵּאָהָבוּ פְתֵי"** (משלי א, כב), **"מִי פְתֵי יִסֵּר הִנֵּה חֹסֵר לֵב אֲמָרָה לוֹ"** (שם ט, ד), **"לָכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמֵי וּשְׂתוּ בַיַּיִן מִסִּכְתֵּי"** (שם פסוק ה), ואין מי שיטה אזנו, ואין מי שיתעורר לבו.

עתידה תורה להשתכח מדורות אחרונים

בוא וראה, שעתידים דורות האחרונים, שתשתכח התורה מהם, וחכמי לב יאספו למקומם, ולא יהיה נמצא מי שיסגר ויפתח, ווי לדור ההוא.

כדורו של רבי שמעון לא יהיה עד שמישיח יבוא

ומכאן ולהלאה לא יהיה דור כדור הזה, עד הדור שיבא מלך המשיח, והדעת יתעורר בעולם, שכתוב: **"פִּי כֹלָם יִדְעוּ אוֹתֵי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוֹלָם"** (ירמיהו לא, לג).

הנהר נקרא יובל וכן חיים שמו

בוא וראה, כתיב: **"וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן"** (בראשית ב, י), ולמדנו מה שמו של הנהר ההוא, ביארנו כי יובל שמו, שכתוב: **"וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו"** (ירמיהו יז, ח). ובספרו של רב המנונא סבא, חיים שמו, שממש יוצא חיים לעולם, והם נקראים חיי המלך^[7], והרי נתבאר, שאותו העץ הגדול והתקיף, אשר מזון לכל בו, נקרא עץ חיים, עץ שנטע שרשיו באותן החיים, והכל עולה יפה.

הנהר משקה את הנטיעות והעצים

ולמדנו, שהנהר ההוא הוציא נחלים עמוקים, בשמן המשחה^[7], להשקות הגן, ולהרוות עצים ונטיעות, שכתוב: **"יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי ה' אֲרָזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע"** (תהלים קד, טז).

השפע יורד לנצח והוד ומשם ליסוד הנקרא צדיק

ואותן הנחלים מתפשטים ונמשכים ונאספים בשני עמודים, הנקראים **יכין ובוועז**^[1], ומשם יוצאים כל אותן הנחלים, ונובעים במדרגה אחת הנקראת **צדיק**^[1], שכתוב: **"וְצַדִּיק יִסֹּד עוֹלָם"** (משלי י, כה).

זיו הזוהר

את הגן, היינו התפארת הנקרא עץ חיים, ולכך נקראת שפע זו חיי המלך. ה. כך נקראת שפע הקדושה. ו. אלו הספירות נצח והוד תרין סמכי קשוט. ז. היינו ספירת היסוד.

ד. היינו מלכא עלאה שרשרו היא ספירת התפארת, וכך ענין הכתוב ונהר יוצא מעדן, פירוש שהשפע נמשכת מעדן שהוא עולם החכמה הנקרא אבא להנהר שהוא עולם הבינה הנקרא אמא ונקרא יובל, להשקות

השפע יורד למלכות הנקראת חכמה תתאה

וכולם הולכים ונאספים למקום ההוא שנקרא ים, והוא ים החכמה, זהו שכתוב: "כָּל הַנְּחָלִים הַלְּכִים אֶל הַיָּם וְגו'" (קהלת א, ז), [ח]

השפע זורם תדיר לנצח והוד ושם מתעכב עד שנכנס ליסוד

ואפשר תאמר, שהנחלים מגיעים למקום זה ונפסקים ואין חוזרים אחר כך [ט], כתוב: "אֶל מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הַלְּכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלֶכֶת" (שם), לפי שהנהר ההוא אינו פוסק לעולם, שם הם שבים, לאיזה מקום שבים, לאותן שני העמודים נצח והוד, ללכת בהמדרגה צדיק, להמציא ברכה ושמחה.

וזהו הסוד שלמדנו: "לְוִיתָן זֶה יִצְרָף לְשִׁחַק בּוֹ" (תהלים קד, כו), זה צדיק.

עיני כולם נשואות אל היסוד שישפיע שפע למלכות ומשם להם

"כָּלֶם אֶלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ לְתֵת אֶכְלֶם בְּעֵתוֹ" (שם קד, כז), איזו עתו, זו מלכות שנקראת עתו של צדיק [י], ולפיכך כולם מחכים לעתו הזאת, כולם שנזונים למטה, ממקום זה נזונים, וזה הסוד שכתוב: "עֵינַי כָּל אֶלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נּוֹתֵן לָהֶם אֶת אֶכְלֶם בְּעֵתוֹ" (שם פסוק טו), כמו שביארנו.

בעת הייחוד כל העולמות שרויים בשמחה

ובוא וראה, בשעה שזה הכל ממתיק לעתו, ומתחבר עמה, אז כל העולמות בשמחה, כל העולמות בברכות, אז שלום נמצא בעליונים ותחתונים.

על ידי מידת הכהנים שהוא חסד יורד למלכות שפע

וכאשר גורמים רשעי עולם, שלא יהיה נמצא שם ברכות מאותן הנחלים, ויונקת עת זו מצד הדין הקשה, אז דינים נתעוררים בעולם, ושלום לא נמצא, וכאשר מבקשים בני העולם להתברך, אין יכולים אלא על ידי הכהן, לבעבור שיתעורר כתר שלו, ותתברך מדת המלכות [יא], וברכות תהיינה נמצאות בכל העולמות.

כשחוזרים בתשובה יכולים לעורר על ידי מידת החסד את השפע כמקודם

למדנו, שאז שאל משה מלפני הקדוש ברוך הוא דבר זה, ואמר לו, אם בני העולם ישובו לפניך, על ידי מי מתברכים, אמר לו הקדוש ברוך הוא, ולי אתה אומר, "דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן אָחִיךָ", שהרי בידו נמסרות הברכות למעלה ולמטה.

זיו הזוהר

זיוג התמידי של חכמה ובינה הנקראים תרין ריעין דלא מתפרשין לקיום העולם. שהשפעה זו אינה תלויה בעבודת התחתונים. י. פירוש עתו של מדת היסוד שנקרא צדיק. יא. בתרא דיליה היינו ספירת החכמה.

ח. ים נקראת ספירת המלכות. ט. פירוש שאין לחשוב שאותן הנחלים הנמשכים מעולם הבינה הנובעים מן העדן אין חוזרים להשפיע אחר כך עוד ועוד שפע למדת המלכות, זה אי אפשר. וכונתו על השפע הנמשכת מן

